

Landskapet växer igen

Det är inte bara Ulf Lundell som trivs bäst i öppna landskap. Det gör även en mängd olika djur och växter som behövs för att naturen ska fungera. Medan tjänstemän och politiker träter om vad man ska göra för att betala lantbrukare och andra som jobbar med att vårda det hotade odlingslandskapet, växer ängar och hagar igen. Det är dags för regeringen att bekänna färg när det gäller ambitionen för odlingslandskapet.

Ängar och hagar är beroende av skötsel och ett aktivt jordbruk. Varje år är våra ideellt aktiva i Naturskyddsföreningen ute på ett hundratal platser och drar sitt strå till stacken genom att faga och slå ängar. Hagarna behöver betande djur och ängarna behöver arbetskraft.

Jordbruksverket har i 14 län undersökt hur det står till med Sveriges värdefullaste ängs- och hagmarker, alltså marker som hyser en rik biologisk mångfald. Mångfalden av vilda växter och djur behövs inte bara för att den är underbar att njuta av utan för att den är en grundförutsättning för en rad så kallade ekosystemtjänster som naturen ger oss gratis, t.ex. pollinering. Jordbruksverkets studie visar att på tio år har 18 procent av de ängar och hagar med mest mångfald har försvunnit.

Att ängar och hagar försvinner beror både på att markerna har exploaterats och på att de växer igen till följd av att lantbruk lägger ner. Det blir allt färre aktiva lantbrukare kvar och lönsamheten att ta hand om ängar och hagar är dålig. Det är arbetsintensivt och vare sig matens pris eller jordbrukspolitiken ersätter idag allt arbete som måste läggas ner.

Den allra största delen av de jordbrukspolitiska pengarna, CAP-medlen, används idag till rena inkomststöd utan krav på motprestation. Landsbygdsprogrammet, som används till att ersätta de samhällsvärden som lantbruket skapar, t ex öppet landskap och vård av biologisk mångfald, får endast en mindre del.

Som en del av regeringens höstbudget skars anslaget till Landsbygdsprogrammet ner. Just nu pågår det förhandlingar i regeringen hur pengarna ska användas. Med minskad budget blir det en större strid om hur medlen ska fördelas.

Naturskyddsföreningen uppmanar regeringen att satsa på biologisk mångfald innan det är för sent.

Johanna Sandahl, *vice ordförande* Naturskyddsföreningen

Per-Olof Erickson, *ordförande* Naturskyddsföreningen i Gävleborgs län